

„A nyelvismeret minden területen előny...”

Matoricz Tekla édesanyja magyarországi német, édesapja horvát származású, többnyelvűként nőtt fel Pécsen. Szociológiai tanulmányai után a Pécsi Tudományegyetemen a Kulturális mediáció mesterszak hallgatója. 2013 óta a Magyarországi Német Fiatalok Közösségének elnöke. A magyarországi németekhez kapcsolódó tevékenységét, valamint diplomadolgozatát 2016 januárjában Koch Valéria-díjjal ismerték el. Jelenlegi tevékenységéről, családi háttéréről és terveiről osztotta meg velünk gondolatait.

– Nemrég vehette át a Koch Valéria-díjat, melyet kiváló eredményekért, középiskolai és egyetemi hallgatóknak adományoz a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata. Hogyan élte ezt meg?

– Nagy elismerés volt számomra ez a díj. A Bachelor-szakedolgozatom témájaként a Magyarországi Német Fiatalok Közössége (MNFK) tevékenységével foglalkoztam, különböző nézőpontokból vizsgálva azt. Nagyon örülök, hogy ezt a munkát egy ilyen rangos kitüntetéssel ismerték el. Úgy gondolom, a díj által egyfajta visszaigazolást nyert egyesületünk tevékenységének fontossága is, nem csak nekünk, hanem a magyarországi németiség egészének is lényeges, amit csinálunk. Szeretném még kiemelni, hogy nem én vagyok az egyetlen tag, aki idén Koch Valéria-díjat kapott. Erb Dorotya, a Leőwey Táncegyüttes és ezzel együtt az MNFK tagja, Surman-Majeczki Martin és Wágner Loretta a Budapesti Német Nemzetiségi Gimnázium tanulói, emellett pedig közösségünk lelkes tagjai, Katona Eszter pedig multiplikátorunk volt. A 2016-ban kitüntetetteknek mindegyike MNFK-tag is. Számomra ez volt a legnagyobb öröm a díjkiosztón, nem csak az, hogy én is a díjazottak között voltam.

– A családi háttere befolyásolta valaha a pályaválasztását? Tudta, hogy német nemzetiségi területen fog dolgozni?

– Nyilvánvaló, hogy nemzetiségi érdeklődésem kizárólag a család miatt lehet, azt viszont, hogy pont szociológia szakra mentem, elsősorban éppen a nemzetiségi hovatartozásom és az MNFK-s tevékenységem befolyásolta. Az, hogy ezekben a közösségekben létezem nap mint nap. Már a gimnáziumi éveim alatt is az emberekkel foglalkozás volt a legfőbb érdeklődési köröm. Jelenleg nem dolgozom nemzetiségi intézménynél, mesterszakon kulturális mediációt hallgatok. Ez a választás számomra kézenfekvő volt, hiszen ki láthatna el jobban kultúrák közötti közvetítő szerepet, mint az, akinek az édesanyja és édesapja más-más kultúrából jött. Emiatt mondhatom, hogy igen: a család befolyásolt a pályaválasztásban.

– Előnyt jelentett Önnek az „otthonról hozott” nyelvismeret?

– Szerintem minden területen előnyt jelentett nekem, ahogy bárkinek, aki több nyelvet beszél. Úgy

gondolom, és mindig azt mondom, hogy a nyelvtanulás az egyik legjobb dolog, amit az ember tehet. Horvát óvodába jártam, majd a német Koch Valéria Iskolaközpontban tanultam. Az MNFK-ban különösen fontosnak tartom, hogy az elnök, aki a szervezetet képviseli, megfelelő szinten beszélje a nyelvet. A magyarországi horvátoknak sajnos nincs ilyen jellegű országos ifjúsági szervezetük, én szerettem volna ilyet létrehozni több emberrel együtt, de eddig még nem sikerült. A munkámban is jól jön a nyelvtudás, eddig több telekommunikációs cégnél dolgoztam. A feladatkörömbé tartozott német ügyfelek támogatása, a jelenlegi munkahelyemen, tehát az ITSH-nál, a Telekom magyarországi leányvállalatánál pedig angol nyelven végzek hasonló tevékenységet. Itt is mindenképpen előnynek tartom azt, hogy nincsenek nyelvi akadályaim.

– Hány nyelven nőtt fel?

– Édesanyám magyarországi német származású, Bátaszékről, édesapám pedig Drávasztáráról származik. Ez egy magyarországi horvát falu Baranya megyében. Anyukám gyakorlatilag születésemtől fogva németül, apukám pedig horvátul beszélt velem. A magyar a közös nyelvünk a családban, mert a szüleim egymás nemzetiségeinek nyelvét nem beszélték, de sokat megértenek már, hiszen több mint húsz éve együtt vannak. Azt szoktam mondani, hogy három anyanyelvem van, és az iskolában tanultam még angolt.

– Melyik nyelvét érzi dominánsabbnak? Melyiket használja gyakrabban?

Mindegyiket napi szinten használom, mert anyukámmal németül beszélek, apukámmal pedig horvátul. Ez születésemtől így van a családban. Jelenleg is, ha például horvátul telefonálok, a munkatársaim rögtön tudják, éppen kivel beszélek. A németet a körülményekből adódóan gyakrabban használom, az MNFK-ban értelemszerűen a német a nyelv, a mindennapokban pedig nyilvánvalóan magyarul kommunikálok mindenkivel, aki nem a családhoz tartozik. Az apai nagymamámmal magyarul és horvátul beszélek, az anyai nagymamámmal magyarul. Ő ugyanis, bár kiskorában még németül

beszélthet otthon, a különböző tragikus események hatására – melyek persze szinte minden magyarországi német családot érintettek – elfelejtette a nyelvet. Tudna persze még beszélni, de nem érzi elég helyesnek azt, ahogy németül kommunikál, ezért inkább magyarul társalog velem. Édesapám testvérével viszont horvátul beszélek, és az apai rokonaimmal is, akikkel tartjuk a kapcsolatot. Nagynénémel németül beszélünk. Anyai ági unokatestvérem részéről a német nyelvű rokonság a közelmúltban gyerekekkel bővült, akikhez szintén németül szólok. Talán ezek miatt a magyar és a német nyelv dominánsabb. Persze ez nem azért van, mert a horvátot kevésbé szeretem, hanem a környezetemből adódóan ez kevésbé használt.

A KREA-tábor résztvevői és szervezői

Fociturnén a lányok csapata

Országos Ifjúsági Találkozó

– Ön 2013 óta a Magyarországi Német Fiatalok Közösségének elnöke. Hogyan került kapcsolatba ezzel a szervezettel?

– Az unokatestvérem – édesanyám nővérének a lánya, akivel gyerekkorunktól nagyon szoros a kapcsolatunk – velem egy időben volt a Koch Valéria Iskolaközpont tanulója. Szigriszt Adrienn tanárnő, az MNFK egyik volt alelnöke, 2005-ben szeretne volna elküldeni az egyesület kreatív táborába Mecsek-nádasdra. Az unokatestvérem nem akart egyedül menni, így én is vele utaztam. Akkor voltunk először ilyen rendezvényen és nagyon megtetszett nekem. Utána egyre gyakrabban jártam a programokra és egy idő után az akkori elnökség úgy döntött, hogy multiplikátort csinál belőlem. A multiplikátorok a programok megszervezésében és lebonyolításában segítik az elnökséget. Egy idő után aztán alelnök lettem, majd elnökké választottak.

– Elnöksége alatt a közösség korábban népszerű programjait kívánta továbbvinni vagy újakat vezetett be?

– A közösségnek összesen öt állandó, mondhatni standard programja van, melyeken eddig nem kívántunk változtatni. A kreatív tábor, a focikupa, az országos találkozó, a junior-előszilveszter és az előszilveszter elemein természetesen minden évben igyekszünk újítani, de alapjukban nem változtatjuk meg őket. Az én javaslatom a *Jugendtreffen*, egy ifjúsági találkozó volt, amelyet eddig egyszer tartottunk meg. Ez a program arra szolgál, hogy megtartsuk az utánpótlást és új tagokat nyerjünk általa. Van ugyanis egy korosztály, a 14-18 év közöttiek, akik még túl fiatalok, hogy az országos találkozónkon részt vehessenek, mert ott 18 év az alsó korhatár, viszont a kisebbeknek szánt *KreaCampet*, a kreatív táborunkat már kinőtték. Célunk az, hogy a középiskolás korú fiatalokat is megszólítsuk. Jelenleg ők a legnehezebben elérhetőek számunkra, mert őket nehezebb motiválni, mint a fiatalabbakat. Az ifjúsági találkozót tavaly rendeztük meg első alkalommal és nagy sikere volt. Ezen felbuzdulva, reméljük idén is meg tudunk mozgatni jó néhány embert. A visszajelzések is mind nagyon pozitívak voltak, mindenki jól érezte magát. A rendezvényeink sikerének híre általában szájhagyomány útján terjed, ezért bízom benne, hogy évről évre több lesz az érdeklődőnk.

– Miért tartja kiemelten fontosnak ezt a közösségi tevékenységet?

– Rengeteget tanultam, mióta az egyesület tagja vagyok, és remélem, hogy én is tudok adni azoknak, akik részt vesznek a programjainkon. Nagyon jónak tartom ezt az ifjúsági közösséget, hiszen összehozza az embereket. Fontosnak tartom, hogy olyanok példáján lássák a közösségünk előnyeit, akik már régóta tagok. Én is a régebbi tagok élményein keresztül kapcsolódtam be a közösségbe, és szeretném, hogy azok a fiatalok, akik most csatlakoznak hozzánk, rajtam keresztül lássák majd, hogy ez valóban jó dolog. Szerintem nagyon fontos lenne, hogy Magyarorszá-

gon kicsit jobban elterjedjen az önkéntesség. Ugyan erre most tettek lépéseket a középiskolások önkéntes szolgálatával, de mivel kötelező, szerintem kicsit elvesztette az egész a varázsát. Más országokban nagyon jól működnek az önkéntes projektek, s véleményem szerint lényeges lenne, hogy mindenki megta-
pasztalhatta ezt a közösségépítő tevékenységet.

Nem szeretnék panaszkodni, de gyakran meg sem köszönik a szervezetünk munkáját vagy programjainkat. Ennek ellenére mégis azt gondolom, megéri csinálni, mert látom, hogy a rendezvényeinken minden résztvevőnk és tagunk jól érzi magát. Azt gondolom, ezek a közös tevékenységek és a nálunk tapasztalható összetartás lehet a jövőben közösségünk mozgatórugója. Biztos vagyok benne, hogy valaki tovább is fogja vinni.

– *Az egyesület összetartó ereje már bizonyított, sok barátság kötődött az évek során. Összetartó az egyesület jelenleg is?*

– Igen, az. Nemrég például meghirdettem egy új vetélkedőt a Facebook-oldalunkon, *Wettbewerb-Liebe* (szerelem-verseny) a címe. Alapötlete az, hogy mivel a rendezvényeinken rengeteg fiatal találkozik egymással, így sok barátság és akár szerelem is szövődhet ezekből a kapcsolatokból. A vetélkedő célja, hogy sok képet töltsenek fel az oldalunkra. Talán ezzel a régebbi tagjainkat is elérjük. Példákat is tudunk hozni arra, hogy milyen szoros kapcsolatok alakultak ki rendezvényeinken, hiszen van, akiről tudom, hogy az MNKF alapító bálján ismerkedett meg a későbbi férjével. Biztos vagyok benne, hogy közösségünkön keresztül számos hasonló kapcsolat alakult ki az évek során. Remélem népszerű lesz az új virtuális vetélkedőnk.

– *Ezek szerint online is jelen van az egyesület.*

– Igen, próbálom a közösségi médiát minél inkább bevonni a tevékenységeinkbe és szeretném, ha szélesebb körben lennének elérhetőek. Szerintem nagyon fontos a folyamatos médiajelenlét, ma már nem elég, ha hetente egyszer látnak minket az Unser Bildschirmen vagy a Neue Zeitungban. Facebook-oldalunkat én szerkesztem, és nem csak a saját anyagainkat osztom meg, hanem ösztöndíj-lehetőségektől hirdetésekben át bármit kirakok az oldalra, ami fontosnak tűnik, mert azt szeretném, hogy a tagjaink mindenről értesüljenek. Nemrég elkészült az új honlapunk is, úgy gondolom nagyon kellett már az arculatváltás. Én nagyon sok ismerőst az MNFK-nak köszönhetek, a baráti köröm nagy része is innen verbuválódott. Vannak olyanok, akikkel közösen kezdtük pályafutásunkat az egyesületben, és azóta is jó viszonyban vagyunk. Ha készítenénk egy statisztikát az MNFK-ban kötött barátságokról, biztosan nagyon jó számokat kapnánk, így azt gondolom, már ezért is megéri csinálni.

– *Mivel foglalkozik szívesen a szabadidejében?*

– A kevés szabadidőmben nagyon szeretek olvasni, filmeket nézni. A sorozatokat angolul nézem, de kedvelem az angol filmeket horvát felirattal is. Tudni kell, hogy a horvátok nem szinkronizálnak, így minden felirattal, eredetiben megy a tévében is. Mindig szakítok időt a barátaimra, szeretek velük lenni. A jelenlegi párom véme, ezért mostanában oda is sokat járok, az ő baráti társaságával is szoros a kapcsolatunk.

– *Ön tartja egyben a rendszert?*

– Úgy gondolom igen, hiszen elnökként ez a dolgom. Az MNFK-nak van ugyan egy fizetett alkalmazottja, az irodavezetőnk, de azt gondolom, a kapcsolatépítés elsősorban az elnökségünk feladata. Az irodavezető a mindennapi teendőket végzi, mivel az elnökség tagjai nem főállásban dolgoznak, s nem az iroda fenntartása, hanem a kapcsolattartás a feladatuk. Mi nem tudunk naponta elszámolókat készíteni, vagy postára menni, viszont a rendezvényeken és azokon kívül minden létező helyen nekünk kell képviselnünk az MNFK-t. Én például számos rendezvényre viszem magammal a szórólappunkat, akkor is, ha nem egyesületi minőségben vagyok meghívva. A jelenlét nagyon fontos manapság, különben az emberek nem figyelnének fel ránk, nem tudnának rólunk és a programjainkról sem.

– *Mik a tervei a jövőre?*

– Még nem tudok évekre előre tervezni, de mindenképp szeretnék ezen a területen maradni és emberekkel foglalkozni. A külföldi nemzetiségek is érdekelnek, például a JEV (Jugend Europäischer Volksgruppen/Európai Ifjúsági Népcsoportok) tevékenysége. Ez egy olyan európai ifjúsági szervezeteket összefogó hálózat, mely számos ország eltérő nyelvű nemzetiségeinek ifjúsági szervezeteit is összekapcsolja. Ennek a hálózatnak a Magyarországi Német Fiatalok Közössége is tagja. Sok külföldi nemzetiséget ismertem meg általuk. A jövőben szeretnék nemzetközi szinten is tevékenykedni, erre a JEV működése nagyon jó alapot kínál.

Rendkívül hálás vagyok a szüleimnek és a családomnak, hiszen általuk nem csak a nyelvet, hanem mindkét kultúrát sikerült megismernem. Mindig és mindenhol igyekszem kiemelni, hogy mennyi előny nyel járt számomra az otthon elsajátított nyelvtudás és a kultúrák ismerete. Remélem, azáltal, hogy ezt teszem, mások is követni fogják majd a szüleim példáját. Fontos, hogy kövessék, adják át ők is a saját kultúrájukat, nyelvüket és hagyományaikat. Én is így fogok tenni, és ennek érdekében mindent megteszek majd a jövőben.

– *Sok sikert kívánunk hozzá!*

Sós Gabriella